

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 33 IR 36
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
(TAP NR. 19-37; 19-38) (TAIS NR. 18-13926(2); 19-215)**

2019-01-24 Nr. NV-233

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas:

- Nustatyti, kad mokesčių administratorius turėtų teisę priimti automatizuotu duomenų tvarkymu, įskaitant profiliavimą, grindžiamus sprendimus;
- Įtvirtinti mokesčių mokėtojų teisę reikalauti žmogaus įsikišimo ir pareikšti savo požiūrį dėl automatizuotu duomenų tvarkymo pagrindų (įskaitant profiliavimą) priimtų sprendimų;
- Nustatyti, kad mokesčių mokėtojas turėtų teisę tvarkyti mokesčių apskaičiavimo teisingumui pagrįsti reikalingus asmens duomenis.

Dabartinė situacija:

- Mokesčių administratoriui, siekiant efektyvaus funkcijų vykdymo, kyla būtinybė atlikti asmenų profiliavimą ir (ar) automatizuotai priimti asmeniui teisinės pasekmės sukeliančius sprendimus, tačiau Europos parlamento ir Tarybos reglamente nustatyta, kad duomenų subjektas turi teisę, kad jam nebūtų taikomas tik automatizuotu duomenų tvarkymu, įskaitant profiliavimą, grindžiamas sprendimas. Ši dalis netaikoma, jeigu ES arba valstybė narės teisė leidžia tokius sprendimus.
- Dabartinis reguliavimas aiškiai neįtvirtina mokesčių mokėtojų teisės tvarkyti asmens duomenis, kurie reikalingi įrodymams, siekiant pagrįsti, pavyzdžiui, 0 proc. PVM tarifo taikymą.

Projekto esmė:

- Nustatyti, kad mokesčių administratorius turėtų teisę priimti automatizuotu duomenų tvarkymu, įskaitant profiliavimą, grindžiamus sprendimus.
Mokesčių mokėtojai profiliuojami jų tarpusavio ryšiams įvertinti, nustatyti galimą agresyvių mokesčių planavimą, kitokią mokestinių prievolių vengimo riziką ir kt. Automatizuoti sprendimai priimami tenkinant asmenų elektroninius prašymus išduoti verslo liudijimą, išduoti leidimus įsigyti gazolių ir kt. Europos parlamento ir Tarybos reglamente nustatyta, kad duomenų subjektas turi teisę, kad jam nebūtų taikomas tik automatizuotu duomenų tvarkymu, įskaitant profiliavimą, grindžiamas sprendimas. Ši dalis netaikoma, jeigu ES arba valstybė narės teisė leidžia tokius sprendimus;
- Įtvirtinti mokesčių mokėtojų teisę reikalauti žmogaus įsikišimo ir pareikšti savo požiūrį dėl automatizuotu duomenų tvarkymo pagrindų (įskaitant profiliavimą) priimtų sprendimų.
Pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamentą mokesčių administratorius turi teisę priimti automatizuotu duomenų tvarkymu, įskaitant profiliavimą, grindžiamus sprendimus, jeigu nustatomos tinkamos priemonės duomenų subjekto teisėms bei laisvėms ir teisėtiems interesams apsaugoti;
- Nustatyti, kad mokesčių mokėtojas turėtų teisę tvarkyti mokesčių apskaičiavimo teisingumui pagrįsti reikalingus asmens duomenis.
Dabartinis reguliavimas aiškiai neįtvirtina mokesčių mokėtojų teisės tvarkyti asmens duomenis, kurie reikalingi įrodymams, siekiant pagrįsti, pavyzdžiui, 0 proc. PVM tarifo taikymą. Kyla rizika, kad duomenų tvarkymas gali būti pripažintas neteisėtu ir užtraukti atsakomybę.

Derinimas: atsižvelgta į Teisingumo ministerijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pastabas. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pažymi, kad atskleistina, kokių veiksmų turėtų imtis mokesčių administratorius įgyvendinamas nustatyta mokesčių mokėtojo teisę „reikalauti žmogaus įsikišimo ir pareikšti

savo požiūrį dėl mokesčių administratoriaus priimtų sprendimų“. Taip pat siūlo tikslinti „žmogaus“, kurio įsikišimo reikalaujama sąvokos turinį.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: siūloma projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio **B** dalyje, prieš tai aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.